Læreplan i valgfaget trafikk

Fastsatt som forskrift av Kunnskapsdepartementet 12. juni 2020

Gjelder fra 01.08.2020

Om faget

Fagets relevans og sentrale verdier

Trafikk handler om hva det innebærer å ferdes trygt i trafikken. Faget skal bidra til å oppnå nullvisjonen, en visjon om at ingen skal dø eller bli hardt skadet i trafikken. Det handler om at elevene forstår at vi som trafikanter har ansvar for våre egne valg og vurderinger i trafikken.

Skolen kan tilrettelegge for at elever på 9. og 10. trinn tar deler av trafikalt grunnkurs i tråd med trafikkopplæringsforskriften og følger kravene som settes til opplæringen.

Alle fag skal bidra til å realisere verdigrunnlaget for opplæringen. Valgfaget trafikk skal bidra til at elevene utvikler evne til kritisk tenkning og gode holdninger i trafikken. Videre handler det om at elevene utvikler respekt for regler og etisk bevissthet rundt samspillet i trafikken. Forståelse av bærekraftig utvikling av dagens og morgendagens transportformer er en del av faget.

Valgfagene henter innhold fra andre fag i grunnskolen.

Kjerneelementer

Samhandling i trafikken

Kjerneelementet samhandling i trafikken handler om at elevene skal utvikle forståelse for hvorfor vi har trafikkregler, og hvordan reglene bidrar til en sikker og effektiv trafikkavvikling. Det handler videre om hva det innebærer å være hensynsfull, aktpågivende og varsom i trafikken.

Ansvar og risikoforståelse

Kjerneelementet ansvar og risikoforståelse handler om at elevene skal ha selvinnsikt som trafikanter. Det handler videre om at elevene skal få forutsetninger for å ta ansvarlige valg, lære av sine erfaringer og være gode rollemodeller. I dette inngår det at de skal lære om risikofaktorer som fart, rus, manglende sikring og uoppmerksomhet i trafikken. Videre handler kjerneelementet om å forstå sammenhengen mellom krefter, kroppens tåleevne og bruk av sikkerhetsutstyr. Kunnskaper om rutiner på et skadested og om livreddende førstehjelp inngår i kjerneelementet.

Folkehelse og miljø

Kjerneelementet folkehelse og miljø handler om å se sammenhenger mellom teknologi, helse, miljø og sikkerhet i trafikken. Det handler videre om å kjenne til ulike energikilder og hva som kreves for å oppnå bærekraftig transport. Forståelse av hvordan vi kan se nullvisjonen og nullvekstmålet i sammenheng, inngår i kjerneelementet.

Kompetansemål og vurdering

Kompetansemål og vurdering trafikk

Kompetansemål

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- utforske og gjøre seg kjent med trafikken i nærmiljøet og foreslå konkrete trafikksikkerhetstiltak
- reflektere over og vise hvordan trafikksikkerhetsutstyr kan redusere ulykker og skader
- drøfte faktorer som har betydning for mobilitet, folkehelse og miljø
- utføre livreddende førstehjelp og tiltak på et skadested for å ivareta egen og andres helse og sikkerhet
- beskrive trafikken i et historisk perspektiv og drøfte utfordringer i dag og i fremtiden
- reflektere over og vise hva det innebærer å opptre trygt og ansvarsfullt i trafikken og diskutere etiske dilemmaer i trafikken

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse i faget. Elevene viser og utvikler kompetanse i valgfaget trafikk ved å utforske trafikken i nærmiljøet og foreslå tiltak som bedrer trafikksikkerheten, og ved å vise ansvarlig oppførsel i trafikken.

Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst gjennom varierte aktiviteter der elevene viser evne til samhandling i trafikken. Læreren skal være i dialog med elevene om utviklingen deres i faget. Elevene skal få mulighet til å prøve seg fram. Med utgangspunkt i kompetansen elevene viser, skal de få mulighet til å sette ord på hva de opplever at de får til, og reflektere over egen faglig utvikling. Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at elevene kan bruke veiledningen for å utvikle kompetansen sin som aktører i trafikken.

Standpunktvurdering

Standpunktkarakteren skal være uttrykk for den samlede kompetansen eleven har i valgfaget trafikk ved avslutningen av opplæringen. Læreren skal planlegge og legge til rette for at eleven får vist kompetansen sin på varierte måter som inkluderer forståelse, refleksjon og kritisk tenkning, i ulike sammenhenger. Læreren skal sette karakter i valgfaget trafikk basert på kompetansen eleven har vist innenfor samhandling i trafikken, ansvar og risikoforståelse og folkehelse og miljø.

Vurderingsordning

Standpunktvurdering

Eleven skal ha én standpunktkarakter.